

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Факультет ветеринарної медицини

СХВАЛЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми ~~Ветеринарна медицина~~

 Борис КИРИЧКО

"17" березня 2021 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

декан факультету

 Сергій КУЛИНИЧ

"21" березня 2021 року

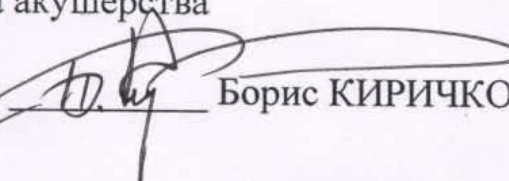
ПРОГРАМА

**оцінювання рівня залишкових знань
здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньо-професійної програми Ветеринарна медицина
спеціальності 211 Ветеринарна медицина
нормативного терміну навчання 6 навчальних років**

Схвалено на засіданні кафедри хірургії та акушерства

Протокол № 8 від 17 березня 2021 р.

Завідувач кафедри хірургії та акушерства

 Борис КИРИЧКО

Схвалено на засіданні Науково-методичної ради

спеціальності Ветеринарна медицина

Протокол № 7 від 23 березня 2021 р.

Голова Науково-методичної ради

спеціальності Ветеринарна медицина

 Сергій КРАВЧЕНКО

Програма оцінювання рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освітньо-професійної програми Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина нормативного терміну навчання 6 навчальних років.

Розробники:

Киричко Борис, гарант освітньо-професійної програми, завідувач, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор;

Кулинич Сергій, декан факультету, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор;

Петренко Максим, заступник декана з навчальної роботи, доцент кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки, кандидат сільськогосподарських наук;

Кравченко Сергій, голова науково-методичної ради спеціальності 211 Ветеринарна медицина, доцент кафедри терапії імені професора П. І. Локеса, кандидат ветеринарних наук, доцент;

Євстаф'єва Валентина, завідувач, професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, доктор ветеринарних наук, професор;

Довгопол Володимир, доцент кафедри хірургії та акушерства, кандидат ветеринарних наук, старший науковий співробітник;

Супруненко Костянтин, доцент кафедри терапії імені професора П. І. Локеса, кандидат ветеринарних наук, доцент;

Киричко Олена, доцент кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин, кандидат ветеринарних наук, доцент;

Передера Олена, доцент кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки, кандидат ветеринарних наук, доцент;

Лавріненко Інна, доцент кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки, кандидат ветеринарних наук, доцент;

Щербакова Наталія, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, кандидат ветеринарних наук, доцент;

Корчан Леонід, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, кандидат ветеринарних наук, доцент.

Розділ 1. Внутрішні хвороби тварин

Тема 1. Загальна профілактика і терапія внутрішніх хвороб тварин

Основи загальної терапії внутрішніх хвороб тварин. Вивчення методів введення лікарських препаратів. Види і методи терапії.

Загальна та спеціальна профілактика внутрішніх хвороб тварин. Аналіз годівлі тварин. Режим утримання і гігієна годівлі тварин. Аналіз якості кормів і води. Профілактика хвороб у пасовищний період. Застосування засобів хімічного і мікробіологічного синтезу.

Диспансеризація сільськогосподарських тварин, її теоретичні основи, етапи та завдання. Проведення диспансеризації сільськогосподарських тварин окремих видів. Клінічне обстеження тварин. Лабораторне дослідження біологічного матеріалу. Особливості диспансеризація тварин різних видів.

Тема 2. Хвороби серцево-судинної системи

Хвороби перикарда. Основні синдроми за хвороб серцево-судинної системи. Диференціальна діагностика перикардиту, гідроперикарду. Видові особливості перебігу хвороб перикарду.

Хвороби міокарда. Диференціальна діагностика міокардиту, міокардіодистрофії. Інфаркт міокарду, міокардіофіброз, розширення серця.

Хвороби ендокарда та судин. Вроджені і набуті вади серця. Диференційна діагностика вад серця. Лікування та профілактика хвороб судин. Профілактика хвороб серцево-судинної системи

Тема 3. Хвороби дихальної системи

Хвороби верхніх дихальних шляхів. Дослідження тварин у разі кровотечі з носа, риніти, ларингіти, набряку гортані, трахеїти, бронхіти. Гайморит, фронтит. Профілактика хвороб верхніх дихальних шляхів.

Хвороби легень. Крупозна, аспіраційна і ателектатична пневмонії та їх диференційна діагностика від катаральної бронхопневмонії та бронхіту. Альвеолярна та інтерстиціальна емфіземи легень. Метастатична, гіпостатична, гнійно-некротична пневмонія, гангрена легень.

Хвороби плеври. Плеврит. Грудна водянка. Пневмоторакс. Диференційна діагностика хвороб плеври. Профілактика плевритів у тварин.

Тема 4. Хвороби системи травлення, печінки і жовчних шляхів

Хвороби органів ротової порожнини, глотки і стравоходу. Диференційна діагностика стоматиту, фарингіту, закупорення, запалення і звуження стравоходу. Параліч глотки, розширення, параліч, спазми стравоходу.

Хвороби передшлунків і сичуга. Диференційна діагностика гіпотонії і атонії передшлунків, тимпанії, ацидозу і алкалозу рубця, ретикуліту, закупорення книжки, запалення сичуга. Парез, паракератоз рубця, зміщення сичуга, синдром Гофлюнда.

Хвороби шлунка і кишок, синдром кольок. Диференційна діагностика гастриту, виразкової хвороби, гастроентериту. Основні правила діагностики та лікування тварин із синдромом кольок. Розширення шлунка, метеоризм та obturaція кишечника. Катаральна ентералгія, застій вмісту кишок, механічна непрохідність кишечника, тромбоемболія брижових артерій.

Хвороби печінки, жовчних шляхів та очеревини. Дослідження тварин за гепатиту, холециститу, гепатодистрофії, цирозу печінки. Гнійний гепатит, амілоїдоз печінки, жовчнокам'яна хвороба, панкреатит, перитоніт, асцит.

Тема 5. Хвороби сечової, нервової системи. Хвороби системи крові та залоз внутрішньої секреції

Хвороби органів сечової системи. Клінічне обстеження та лікування тварин за нефриту, пієлонефриту, нефрозу. Діагностика уроциститу та сечокам'яної хвороби. Абсцес нирок, нефросклероз, гідронефроз. Нейрогенна дисфункція сечового міхура, хронічна гематурія ВРХ, патологія уретри.

Хвороби нервової системи. Органічні, запальні і дистрофічні хвороби мозку. Функціональні нервові хвороби (невроз, епілепсія, еклампсія, синдром стресу, стрес-синдром у свиней)

Хвороби системи крові та ЗВС. Диференційна діагностика анемії. Діагностика хвороб залоз внутрішньої секреції. Геморагічні діатези, гемобластози, хвороби надниркових залоз.

Тема 6. Хвороби імунної системи. Хвороби молодняку.

Аналіз імунного стану, імунні дефіцити. Аутоімунні та алергічні хвороби.

Діагностика та лікування молодняку за антенатальної гіпотрофії, гострої гіпоксії, молозивного токсикозу, диспепсії, гіпоглікемії поросят та D-гіповітамінозу. Казеїно-безоарна хвороба, гіпопластична анемія молодняку, білом'язова хвороба, ензоотична атаксія ягнят, періодична тимпанія телят.

Тема 7. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин

Хвороби, зумовлені порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну. Діагностика хвороб, спричинених порушенням обміну речовин: ожиріння, аліментарна дистрофія, кетоз та міоглобінурія коней. Кетоз кітних овець.

Хвороби, зумовлені порушенням обміну макро- та мікроелементів. Дослідження тварин у разі виявлення хвороб, спричинених порушенням обміну макро- та мікроелементів: аліментарна та вторинна остеодистрофія, післяродова гіпофосфатемія, йодна недостатність. Пасовищна тетанія, гіпокобальтоз, гіпокупроз, недостатність цинку, марганцю, фтору, селену. Гіпермікроелементози.

Хвороби, спричинені порушенням обміну вітамінів. Діагностика та лікування тварин за А-гіповітамінозу, недостатності токоферолу, філохінону (К), аскорбінової кислоти. Гіповітамінози групи В.

Розділ 2. Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія

Тема 1. Вчення про хірургічну операцію.

Історична довідка. Класифікація хірургічних операцій. Зміст хірургічної операції. Назви хірургічних операцій.

Тема 2. Підготовка до хірургічної операції.

Знайомство з клінікою. Методи фіксації тварин. Хірургічний інструментарій.

Тема 3. Профілактика хірургічної інфекції.

Профілактика хірургічної інфекції. Асептика і антисептика.

Тема 4. Загальне знеболювання (наркоз).

Класифікація наркозу. Способи проведення загальної анестезії (наркозу) у тварин різних видів. Ускладнення при загальній анестезії, методи їх попередження й усунення.

Тема 5. Місцеве знеболювання.

Види місцевої анестезії. Місцевоанестезуючі засоби. Провідникова анестезія при операціях на окремих ділянках тіла. Спинномозкова анестезія, електрознеболювання й акупунктурна аналгезія.

Тема 6. Роз'єднання і з'єднання тканин, десмургія.

Елементи хірургічних і пластичних операцій. Ін'єкції та вливання лікарських засобів. Кровотеча, способи профілактики та зупинки. Гемотрансфузія. З'єднання тканин. Десмургія.

Тема 7. Операції в ділянці голови.

Топографічна анатомія, провідникова анестезія й операції в ділянці голови.

Тема 8. Операції в ділянці потилиці (холки) і шиї.

Операції в ділянці потилиці. Операції в ділянці вентральної частини шиї. Новокаїнові блокади в ділянці шиї.

Тема 9. Операції в ділянці грудної стінки і її порожнини (торакальна хірургія).

Операції на боковій грудній стінці. Аспекти внутрішньогрудних операцій. Новокаїнові блокади в ділянці грудної стінки.

Тема 10. Операції в ділянці живота (абдомінальна хірургія).

Операції на череві і органах черевної порожнини.

Тема 11. Оперативне лікування гриж.

Класифікація гриж. Способи грижерозтину у тварин різних видів.

Тема 12. Кастрація самців і самок.

Способи кастрації самців і самок різних видів тварин.

Тема 13. Кесарів розтин.

Кесарів розтин у самок різних видів тварин.

Тема 14. Операції на статевому члені і крайній плоті. Операції в ділянці промежини та на органах тазової порожнини.

Операції на статевому члені і препуція. Підготовка самців-пробників. Операції в ділянці ануса і прямої кишки. Операції на сечовому міхурі.

Тема 15. Операції на грудній тазовій кінцівках.

Операції на грудній і тазовій кінцівках. Остеосинтез. Методи остеосинтезу.

Тема 16. Ендоскопія та методи малоінвазивних хірургічних втручань.

Елементи малоінвазивних хірургічних втручань у ветеринарній медицині.

Розділ 3. Загальна і спеціальна хірургія

Тема 1. Травматизм тварин. Клінічна патофізіологія травм. Загальна реакція організму на травму. Шок. Колапс. Запаморочення.

Тема 2. Запально-регенеративна реакція організму тварини на травму.

Тема 3. Рани, їх класифікація та лікування. Закриті механічні ушкодження. Кровотеча. Способи її профілактики та припинення.

Тема 4. Хірургічна інфекція. Гнійна хірургічна інфекція.

Тема 5. Анаеробна та гнильна інфекція. Специфічна хірургічна інфекція. Порухення крово- і лімфообігу, хвороби судин

Тема 6. Хвороби кісток. Хвороби суглобів, сухожилків та сухожилкових піхв.

Тема 7. Хвороби шкіри та м'язів Термічні і хімічні ушкодження. Радіаційне ураження. Ушкодження нервів та мозку. Пухлини.

Тема 8. Ветеринарна ортопедія. Пошкодження рогу башмака.

Тема 9. Асептичні пододерматити.

Тема 10. Септичні форми пододерматитів.

Тема 11. Хвороби глибоких структур копит.

Тема 12. Аутоімунні хвороби копит і копитець. Копитна гниль.

Тема 13. Хвороби грудних і тазових кінцівок.

Тема 14. Ветеринарна офтальмологія. Хвороби повік.

Тема 15. Керато-кон'юнктивіти. Хвороби судинної оболонки. Хвороби придаткових пазух.

Тема 16. Хвороби ротової порожнини.

Тема 17. Хвороби в ділянці вух, носу та інших ділянок голови.

Тема 18. Хвороби в ділянці потилиці, шиї, холки, грудної стінки та попереку.

Тема 19. Хвороби в ділянці живота. Грижі.

Тема 20. Хвороби в ділянці таза та хвоста. Андрологічні та урологічні хвороби.

Розділ 4. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин

Тема 1. Введення в дисципліну «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин». Морфологія і фізіологія статевого апарату самок.

Тема 2. Морфологія і фізіологія статевого апарату самців.

Тема 3. Біотехнологія відтворення тварин.

Тема 4. Фізіологія і діагностика вагітності.

- Тема 5.** Патологія вагітності.
- Тема 6.** Фізіологія і патологія родів.
- Тема 7.** Оперативне акушерство.
- Тема 8.** Фізіологія післяродового періоду.
- Тема 9.** Патологія післяродового періоду.
- Тема 10.** Хвороби новонароджених.
- Тема 11.** Фізіологія і патологія молочної залози.
- Тема 12.** Мастити.
- Тема 13.** Терапія і профілактика маститів.
- Тема 14.** Ветеринарна гінекологія.
- Тема 15.** Симптоматична неплідність.
- Тема 16.** Діагностика, лікування і профілактика гінекологічних хвороб.

Розділ 5. Епізоотологія та інфекційні хвороби

ТЕМА 1. Предмет і задачі епізоотології.

Предмет і завдання епізоотології. Історія розвитку дисципліни. Зв'язок епізоотології з іншими науками. Внесок вітчизняних та іноземних вчених у розвиток епізоотології, вивченні та лікуванні інфекційних захворювань, економічна ефективність протиепізоотичних заходів.

ТЕМА 2. Інфекція та імунітет.

Інфекція та інфекційна хвороба. Види та форми інфекції. Біологія імунної відповіді. Класифікація імунітету.

ТЕМА 3. Діагностика інфекційних захворювань.

Методи діагностики інфекційних захворювань. Епізотологічний метод діагностики. Клінічний метод. Патологоанатомічний метод. Серологічний метод. Алергічний метод діагностики.

ТЕМА 4. Дослідження епізоотичного процесу.

Епізоотичний процес і його рушійні сили. Епізоотичний і природний осередок інфекційних захворювань. Основи епізотологічного аналізу та прогнозування. Методика вивчення епізоотичної ситуації в районі, області, державі.

ТЕМА 5. Ветеринарно-санітарні заходи як складова протиепізоотичних заходів.

Дезінфекція, дезінсекція та дератизація як вплив на другу ланку епізоотичного процесу..

ТЕМА 6. Профілактика інфекційних хвороб та лікування.

Біопрепарати. Вимоги до біопрепаратів. Вибір вакцини та проведення щеплення. Профілактика інфекційних хвороб. Протиепізоотичні заходи у господарствах промислового типу. Терапія і лікувально-профілактичні заходи за інфекційних хвороб

ТЕМА 7. Інфекційні хвороби тварин, що характеризуються гострим перебігом.

Сибірка. Емкар. Злоякісний набряк. Ботулізм. Вірусна діарея великої рогатої худоби. Чума великої рогатої худоби.

ТЕМА 8. Хронічні інфекційні захворювання.

Туберкульоз. Лейкоз. Прионні інфекції.

ТЕМА 9. Інфекційні хвороби тварин, що супроводжуються ураженням нервової системи.

Сказ сільськогосподарських тварин. Хвороба Ауєскі. Лістеріоз.

ТЕМА 10. Інфекційні хвороби тварин, що супроводжуються абортами. Кампілобактеріоз. Бруцельоз. Хламідіоз. Лептоспіроз.

Тема 11. Мікотичні захворювання тварин.

Тріхофітія. Мікроспорія. Актиномікоз.

ТЕМА 12. Інфекційні хвороби, що характеризуються ураженням шкіри і слизових оболонок.

Ящур. Віспа. Везикулярний стоматит. Некробактеріоз.

ТЕМА 13. Інфекційні хвороби молодняка.

Колібактеріоз. Стрептококоз. Стафілококоз. Сальмонельоз. Пастерельоз. Інфекційний ринотрахеїт. Парагрип-3

ТЕМА 14. Інфекційні хвороби свиней.

Класична чума свиней. Африканська чума свиней. Дезинтерія. Бешиха свиней. Хвороба Тешена. Гемофільози (гемофільозна плевропневмонія, гемофільозний полісерозит). Набрякова хвороба свиней. Атрофічний риніт. Репродуктивно-респіраторний синдром. Актинобацильозна плевропневмонія. Грип свиней. Вірусний трансмісивний гастроентерит. Парвовірози свиней. Ензоотична пневмонія.

ТЕМА 15. Інфекційні хвороби жуйних та коней.

Братзот овець. Анаеробна ентеротоксимія. Копитна гнилизна. Інфекційна агалактія. Інфекційний епідіміт баранів. Вісна-маєді. Скрепі. Блутанг. Сап. Мит. Інфекційна анемія коней. Грип коней. Ринопневмонія коней.

Розділ 6. Паразитологія та інвазійні хвороби

Тема 1. Ветеринарна протозоологія.

Вчення про паразитарні хвороби. Епізоотологія, джерела і резервуари інвазії, шляхи проникнення паразитів в організм живителів. Діагностичні ознаки збудників анаплазмозу. Діагностичні ознаки ізоспорозу свиней, цистоізоспорозу м'ясоїдних тварин. Морфо-біологічні особливості збудників піроплазмідозів тварин. Діагностичні ознаки збудників еймеріозів та ізоспорозів тварин. Діагностичні ознаки збудників трихомонозу великої рогатої худоби, гістомонозу птиці та балантидіозу свиней.

Тема 2. Ветеринарна гельмінтологія. Трематодози та цестодози тварин.

Епізоотологія, патогенез, імунітет при гельмінтозах тварин. Діагностичні ознаки збудників еуритремозу та ехіностоматидозів тварин. Діагностичні ознаки личинкових стадій цестодозів тварин. Цистицеркоз тонукольний, овисний. Діагностичні ознаки збудників фасціольозу, дикроцеліозу та парамфістоматидозів жуйних тварин. Діагностичні ознаки збудників трематодозів м'ясоїдних тварин та птиці. Будова цестод та личинкових стадій цестодозів тварин. Діагностичні ознаки збудників анаплоцефалідозів однокопитних та анаплоцефаліатозів жуйних тварин, цестодозів птиці.

Тема 3. Ветеринарна гельмінтологія. Нематодози тварин.

Діагностичні ознаки збудників оксіуратозів, аскаридатозів й трихуратозів тварин. Діагностичні ознаки збудників стронгілятозів органів травлення однокопитних, жуйних тварин, свиней та птиці. Діагностичні ознаки збудників стронгілятозів органів дихання тварин. Діагностичні ознаки збудників спіруратозів, філяріатозів та трихурози. Рабдитатози та акантоцефальози тварин. Дегельмінтизація, визначення, види. Особливості використання дезінвазійних засобів

Тема 4. Ветеринарна акарологія.

Загальний та місцевий вплив паразитиформних кліщів на організм хазяїна. Діагностичні ознаки збудників хоріоптозу тварин та кнемідокоптозу птиці. Диференційна діагностика іксодових, аргасових та гамазоїдних кліщів. Саркоптоїдози, псороптоїдози та демодекози тварин.

Тема 5. Ветеринарна ентомологія.

Будова комах. Діагностичні ознаки компонентів гнусу. Гіподермоз жуйних тварин, гастрофільозу однокопитних. Інвазійні хвороби тварин, викликані волосоїдами, пухо- і пір'яїдами, вошами, кровососками. Діагностичні ознаки клопів та заходи боротьби з кровосисними комахами. Діагностичні ознаки пухоїдів та пероїдів птиці.

Розділ 7. Ветеринарно-санітарна експертиза

Тема 1. Ветеринарно-санітарний контроль на підприємствах по переробці забійних тварин.

Тема 2. Організація та методика огляду туш і внутрішніх органів.

Тема 3. Ветеринарно-санітарна експертиза туш і органів тварин при інфекційних хворобах (антропозоонозах).

Тема 4. Ветеринарно-санітарна експертиза туш і органів тварин при інфекційних хворобах що не передаються людині.

Тема 5. Ветеринарно-санітарна експертиза продуктів забою тварин при інвазійних хворобах.

Тема 6. Ветеринарно-санітарна експертиза продуктів забою тварин при незаразних хворобах.

Тема 7. Зміни в м'ясі під час зберігання. Способи консервування м'яса та Ветеринарно-санітарна експертиза ковбасних виробів та банкових консервів.

Тема 8. Основи технології та гігієна одержання, склад та властивості молока.

Тема 9. Ветеринарно-санітарна експертиза молока в разі виявлення інфекційних, інвазійних та незаразних хвороб тварин.

Тема 10. Основи технології та ветеринарно-санітарний контроль кисломолочних продуктів та вершкового масла.

Тема 11. Склад, властивості та ветеринарно-санітарна експертиза риби, м'яса морських ссавців, безхребетних тварин.

Тема 12. Ветеринарно-санітарна експертиза рослинних продуктів та визначення якості та безпечності меду.

Розділ 8. Професіона етика лікаря ветеринарної медицини

Тема 1. Вступ. Філософія і психологія ветеринарної медицини.

Виникнення і становлення етики як науки. Професійна етика лікаря ветеринарної медицини та її завдання. Психологія як наука про факти. Ветеринарна медична психологія.

Тема 2. Нормативна етика та основні критерії моральної оцінки.

Нормативна етика та моральне мислення. Поняття і структура моральної свідомості. Самосвідомість, совість як її центральний чинник. Основні критерії моральної оцінки.

Тема 3. Спеціаліст ветеринарної медицини у робочому колективі.

Колегіальність. Психологічний клімат у колективі та шляхи його оптимізації. Проблеми оцінювання та критики колег. Лікарі ветеринарної медицини – колеги і конкуренти. Критика й ставлення до неї лікаря ветеринарної медицини. Конфлікти в колективі спеціалістів ветеринарної медицини та шляхи їх розв'язання. Авторитет лікаря ветеринарної медицини. Керівник колективу. Методи керівництва.

Тема 4. Лікар ветеринарної медицини і власник тварини.

Культура надання ветеринарних послуг. Довіра власника тварини. Психологічний підхід до власника тварини. Мистецтво спілкування із власником тварин. Зауваження та скарги клієнтів. Поведінка лікаря в конфліктній ситуації. Як розбирати скарги.

Тема 5. Деонтологічні підходи до роботи лікаря ветеринарної медицини.

Поняття про деонтологію у ветеринарній медицині. Деонтологічні вимоги до профілактики та діагностики хвороб і лікування тварин. Постійна готовність до виконання професійних обов'язків (ейпатія). Покликання як одна з складових успішної діяльності лікаря ветеринарної медицини. Кодекс професійної етики лікаря ветеринарної медицини.

Тема 6. Ветеринарна ерологія та ятрогенія.

Поняття про ветеринарну ерологію. Класифікація лікарських помилок. Професійні помилки, нещасні випадки і професійні злочини. Шляхи запобігання лікарських помилок. Ятрогенія. Збереження лікарських таємниць.

Тема 7. Основні вчення про гуманне відношення до тварин у різних галузях використання.

Ставлення до тварин в залежності від галузі використання. Біоетика у ветеринарній медицині. Нормативні документи та законодавства, що регулюють гуманне ставлення до тварин.

Рекомендовані джерела

Розділ 1. Внутрішні хвороби тварин

1. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2012.– Ч. 1. – 528 с.

2. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2015. – Ч. 2. – 610 с.

3. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: Практикум / [В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Л.М. Богатко та ін.]. – Біла Церква, 2000. – 224 с.

4. Судаков М.О. Внутрішні незаразні хвороби тварин: Підручник / М.О. Судаков, М.І. Цвіліховський, В.І. Береза та ін.. За ред.. М.О. Судакова. – К.: Мета, 2002. – 352 с.

5. Локес П.І., Стовба В.Г., Каришева Л.П. Рентгенівська діагностика хвороб дрібних тварин. Кашалот, – Полтава, 2006. – 152с.

6. Локес П.І., Стовба В.Г., Каришева Л.П. Ультразвукова діагностика хвороб дрібних тварин. – Полтава: ФОП Говоров С.В., 2007. – 128с.

Розділ 2. Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія

1. Власенко В.М., Тихонюк Л.А., Рубленко М.В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія (Ч.1). – Біла Церква, 2003. – 512 с.

2. Власенко В.М., Тихонюк Л.А., Рубленко М.В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія (Ч.2). – Біла Церква, 2006. – 544 с.

3. Магда І.І. і співавт. Оперативна хірургія тварин з основами топографічної анатомії.-К.;-Вища школа,-1995. – 293 с.

4. Власенко В.М., Тихонюк Л.А. Ветеринарна анестезіологія. – Біла Церква, 2000. – 335 с.

5. Киричко Б.П. Оперативна хірургія, топографічна анатомія з основами анестезіології: Курс лекцій / Киричко Б.П. – Полтава, 2018. – 96 с.

6. Звенігородська Т.В. Оперативна хірургія, топографічна анатомія з основами анестезіології: Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт. Частина 1 / Звенігородська Т.В., Киричко Б.П. – Полтава, 2018. – 65 с.

7. Звенігородська Т.В. Оперативна хірургія, топографічна анатомія з основами анестезіології: Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт. Частина 2 / Звенігородська Т.В., Киричко Б.П. – Полтава, 2018. – 56 с.

Розділ 3. Загальна і спеціальна хірургія

1. Борисевич В. Б. Загальна ветеринарна хірургія / Борисевич В. Б., Поваженко І. О., Братюха С. І. та ін. – К. : Вища шк., 1992. – 245 с.

2. Борисевич В. Б. Загальна ветеринарно-медична хірургія / Борисевич В. Б., Борисевич Б. В., Петренко О. Ф. та ін. – К. : Науковий світ, 2001. – 245 с.

3. Власенко В.М. Словник термінів ветеринарної хірургії. Вища школа. – 1984. – 333 с.

4. Лукьяновский В. А. Общая ветеринарная хирургия / В. А. Лукьяновский. – М. : Агропромиздат, 1990. – 586 с.

5. Панько І. С. Загальна ветеринарна хірургія / Панько І. С., Власенко В. М., Издепський В. Й. та ін. – Біла Церква : БДАУ, 1998. – 263 с.

Розділ 4. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин

1. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. Київ.: Видавничий дім „Слово”; 2005.- 336 с.
2. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. - Харків: Прапор, 2003. – 400с.
3. Яблонський В.А., Хомин С.П. Калиновський Г.М., Харута Г.Г., Харенко М.І., Завірюха В.І.,Любецький В.Й. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. 3 вид. перероб. і допов. – Вінниця: Нова книга. – 2011. – 600с.
4. Яблонський В.А., Хомин С.П. Калиновський Г.М., Харута Г.Г., Харенко М.І., Завірюха В.І.,Любецький В.Й. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592с.
5. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин. К.: Арістей, 2004. – 296 с.

Розділ 5. Епізоотологія та інфекційні хвороби

1. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія: Підручник. — К.: Вища освіта, 2002. — 703 с.
2. Каришева А.Ф.,Панікар І.І. Практикум із загальної та спеціальної епізоотології Суми, 2008.
3. Довідник лікаря ветеринарної медицини/ П.І. Вербицький, П.П. Достоевський. - К.: «Урожай», 2004. – 128 с.
4. Загальна епізоотологія / Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький, В.П. Литвин та ін.; За ред. Б.М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. — Біла Церква, 2002.
5. Інфекційні хвороби великої рогатої худоби: Посібник / Р. Кравців, Я. Зинкевич, Б. Корш, І. Олексюк. — Львів, 2002.
6. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин / В.П. Литвин, Л.В. Олійник, Л.Є. Корнієнко та ін.; За ред. В.П. Литвина, Л.Є. Корнієнка. — Біла Церква, 2002.
7. Практикум із загальної епізоотології / В.П. Литвин, А.Ф. Євтушенко, М.Т. Радіонов, М.Г. Наконечна та ін.; За ред. В.П. Литвина. — К., 2003.

Розділ 6. Паразитологія та інвазійні хвороби

1. Акбаев М.М. Паразитология и инвазионные болезни сельскохозяйственных животных. – М., 1998. – 743с.
2. Чернуха В.К., Артеменко Ю.Т., Галат В.Ф. та ін. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин. - К., 1996.- 446 с.
3. Галат В.Ф. та ін. Практикум із паразитології. - К.,1999. – 191 с.
4. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П. та ін. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. – К., 2003. – 462 с.
5. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П. та ін. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин (практикум). – К., 2004. – 238 с.
6. Дахно І.С., Березовський А.В., Галат В.Ф. та ін. Атлас гельмінтів тварин. – К., 2001. – 118 с.

7. Галат В.Ф., Євстаф'єва В.О., Галат М.В. Морфологія гельмінтів тварин (атлас). – Полтава, 2009. – 100 с.

Розділ 7. Ветеринарно-санітарна експертиза

1. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології стандартизації продуктів тваринництва/ [О.М.Якубчак, В.І. Хоменко, С.Д.Мельничук та ін.]: за ред. О.М.Якубчак, В.І.Хоменко. –Київ, 2005. – 800 с.

2. Ковбасенко В.М. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва: [навчальний посібник в двох томах] / В.М. Ковбасенко.- Київ: Фірма «ІНКОС-2», 2005. Т.1. – 416 с., Т.2 – 536 с.

3. Технологія м'яса та м'ясних продуктів./[М.М.Клименко, Л.Г.Віннікова, І.Г.Береза та ін.]: за ред. М.М.Клименко. – К.: Вища освіта, 2006. – 640 с.

4. Пешук Л.В. Основи тваринництва і ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та м'ясних продуктів: підручник/ Л.В. Пешук.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.

Розділ 8. Професіона етика лікаря ветеринарної медицини

1. Панько І.С. Професійна етика лікаря ветеринарної медицини. Біла Церква, 2006. – 272 с

2. Киричко О.Б. Курс лекцій з професійної етики лікаря ветеринарної медицини. Полтава, 2007. – 56 с.

3. Малахов В. Етика: навчальний посібник. К.: Либідь, 2000. – 382 с.